

Ὁ ΓΙΟΣ ΝΙΚΑΝΩΡ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΓΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τά Άγια Θεοφάνεια
.....3

Πρακτικό καταμετρήσεως
Έράνου Αγάπης 2018
.....6

Ο Εὐαγγελισμός
τῆς Καινῆς Κτίσεως
.....8

Μεγάλη Σαρακοστή, πορεία
πρός τό Πάσχα
.....11

Ἡ προσευχή τῆς μετανοίας
.....14

ΕΞΩΦΥΛΛΟ:

Άπό τίς ἑορταστικές ἐκδηλώσεις γιά τήν
25η Μαρτίου.

ΟΠΙΣΘΟΦΥΛΛΟ:

Στιγμιότυπα ἀπό τήν ποιμαντική δράση
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

Ἱερά Μητρόπολις Γρεβενῶν
51100 Γρεβενά
www.imgre.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Μητροπολίτης Γρεβενῶν
κ. ΔΑΒΙΔ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γρεβενῶν

ΕΚΤΥΠΩΣΗ

Γραφικές Τέχνες «ΜΕΛΙΣΣΑ»
570 21 Ἀσπροβάλτα Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 23970 23313
Fax: 23970 21754
E-mail: graphics.melissa@gmail.com

Ὁ «ΟΣΙΟΣ ΝΙΚΑΝΩΡ» διανέμεται καί
ἀποστέλλεται ΔΩΡΕΑΝ. Γιά τήν ἀντιμετώ-
πιση μέρους τῶν ἐξόδων γίνονται δεκτές οἰκο-
νομικές προσφορές στή διεύθυνση:

Ἱ. Μητρόπολις Γρεβενῶν (γιά τό περιοδικό)
51100 ΓΡΕΒΕΝΑ

Τηλ. 24620 22404 Fax 2462083717
E-mail ieramitropoligrevenon@gmail.com
ἢ ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ 331/618949-03

ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ

Μητροπολίτου Αὐλῶνος
κ.κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος σὲ μία ὁμιλία του παρατηρεῖ πὼς «πολλοὶ τὰς μὲν ἑορτὰς ἄγουσι, καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἴσασι, τὰς δὲ ὑποθέσεις, ὅθεν ἐτέχθησαν, ἀγνοοῦσιν». Πὼς εἶναι δυνατόν νὰ γνωρίζει κανεὶς τὴν ὑπόθεση μίας ἑορτῆς ἢ τὸ σωτηριολογικὸ της νόημα ὅταν μόνον «καὶ διὰ συνήθειαν ἑορτῆς, οὐ δι' εὐλάβειαν ψυχῆς», κατὰ τὸν ἴδιο ἅγιο πατέρα, ἐκκλησιάζεται μετρημένες στὰ δάκτυλα τοῦ ἐνὸς χεριοῦ φορές;

Ἡ ὑπόθεση τῶν ἑορτῶν τῆς Ἐκκλησίας μας ἀποτελεῖ τὴ βάση τῆς θεολογίας καὶ τὸ μυσταγωγικὸ βίωμά της. Ἕνα βίωμα ποὺ διαχέεται στὶς ψυχὲς τοῦ ὀρθόδοξου πληρώματός της καὶ μέσα στὴ λατρεία μεταβάλλεται στὴν προσωπικὴ σχέση μὲ τὸν π.χ. Σαρκοθέντα, Περιτμηθέντα, Βαπτισθέντα Χριστό. Γι' αὐτὸ κι ἐμεῖς μέσα ἀπὸ τὴν ἱερὴ ὑμνολογία τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας

μας θὰ προσπαθήσουμε νὰ πλησιά-
σουμε τὸ «γεγονός» τοῦ Ἰορδάνη.
Νὰ δοῦμε τὸ νόημά του. Νὰ «βαπτι-
στοῦμε» σ' αὐτό.

Ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἤθελε νὰ σώσει
τὸν ἄνθρωπο, ποὺ μόνος του εἶχε
ἐπιλέξει τὴν ἁμαρτία καὶ τὸν ἀπ'
αὐτὴν προερχόμενο θάνατο, γι' αὐτὸ
καὶ ὁ Θεὸς στὸ Πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ
Χριστοῦ «οὐκ ἀπηξίωσεν μορφὴν
δούλου ἐνδύσασθαι». Δὲν γινόταν
ἄλλιῶς. Ἐπρεπε τὴν ἀνθρώπινη ἁμαρ-
τία νὰ τὴν σηκώσει στοὺς δικούς
Του ὤμους ὁ Ἀναμάρτητος.

Στὸ Ἱερὸ Εὐαγγέλιο ὁ Ἰησοῦς
Χριστὸς λέει πὼς ἦρθε στὴν γῆ ὄχι
γιὰ νὰ καταργήσῃ, ἀλλὰ γιὰ νὰ συμ-
πληρώσῃ τὸν Νόμο τοῦ Μωυσῆ. Ὡς
ἄνθρωπος, λοιπόν, μποροῦσε νὰ πα-
ρακούσῃ τῆς φωνῆς τοῦ Προδρόμου
καὶ Βαπτιστοῦ Του, ποὺ καλοῦσε
τὸν λαὸ στὴν ἔρημο γιὰ μετάνοια
λόγω τῆς ἐπερχόμενης Βασιλείας τοῦ
Θεοῦ καὶ βάπτισμα στὸν Ἰορδάνη;

Πηγαίνει, λοιπόν, στὸν Ἰορδάνη
καὶ ὁ Χριστὸς ποὺ εἶναι ἡ Χάρη καὶ
ἡ Ἀλήθεια, νὰ ἐκπληρώσῃ κι Ἐκεῖνος
ὡς ἄνθρωπος τὸν Νόμο ποὺ ἔδωσε
στὸν Μωυσῆ, νὰ τὸν ἐκπληρώσῃ,
γιατί ὄχι ὁ Ἰδιος, ὄντας ἡ Χάρη καὶ
ἡ Ἀλήθεια, ταυτόχρονα νὰ τὸν κα-
ταργήσῃ κατὰ μία ἔννοια;

Μεγάλο τὸ γεγονός τῆς Βάπτισης
τοῦ Θεανθρώπου! Ὅχι μόνο ἡ ἔρημος
τοῦ Ἰορδάνη ἄνθισε, ὅταν εἶδε τὸν
Δημιουργό της, ἀλλὰ καὶ ὅλη ἡ δη-
μιουργία σκίρτησε ἀπὸ ἀγαλλίαση!
Γιατί; Γιατί «Χριστὸς ἐπεφάνη, καὶ
γυμνοῦται καὶ βαπτίζεται, στολὴν

περιβάλλον, ἀφθαρσίας τὸ ἀνθρώ-
πινον».

Γιὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ σχέδιο τῆς
Θείας Οἰκονομίας, ὁ Θεὸς Λόγος καὶ
ἀπὸ τὴν ὑλικὴ ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν
ἄυλη Δημιουργία Του ζήτησε καὶ
βρῆκε «λειτουργοὺς τοῦ μυστηρίου
Του». Ἀπὸ τὰ Τάγματα τῶν ἁγίων
Ἀγγέλων καὶ Ἀρχαγγέλων Τὸν δια-
κόνησε ὁ Γαβριήλ, ἀπὸ τοὺς ἀνθρώ-
πους ἡ Παναγία μας, ἀπὸ τὴν ὑλικὸ
οὐράνιο κόσμο τὸ ἀστέρι καὶ ἀπὸ τὰ
ὑδατὰ ὁ Ἰορδάνης.

Ὁ Θεάνθρωπος βαπτίζεται στὸν
Ἰορδάνη, γιὰ νὰ ἀνοίξῃ τὸν καινούρ-
γιο κόσμο τοῦ Θεοῦ, Νὰ γίνῃ ὁ Ἰδιος
ὁ Ἀρχηγὸς ἢ ὁ Βασιλιάς του, ὄχι βέ-
βαια στὸ γνωστὸ σὲ ἐμᾶς πολιτειακὸ
σχῆμα. Τὸ χέρι τοῦ Προδρόμου τὴν
ᾠρα ποὺ διακονοῦσε τὸ μυστήριον
τῆς συγκαταβάσεως τοῦ Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ ἔτρεμε. Ὅμως «τὴ ψυχὴ ἔχαιρε».

Ὁ Ἰορδάνης στράφηκε «εἰς τὰ ὀπί-
σω», μὴ τολμώντας νὰ «λειτουργή-
σῃ», νὰ λάβῃ μέρος στὰ γεγονότα.
Κάποτε (Ἰησ. Ναυῆ 3,1,17) τὰ νερά
του εἶχαν σεβασθεῖ τὸν Ἰησοῦ τοῦ
Ναυῆ μαζί με ὅλο τὸ λαὸ, τότε ποὺ
ἔμπαινε στὴ γῆ τῆς ἐπαγγελίας. Καὶ
τώρα πὼς νὰ μὴν δειλιάσῃ μπροστὰ
στὸν Ποιητὴ καὶ Δημιουργό Του;

Μὲ ζωηρότερα χρώματα ὁ ἱερὸς
ὕμνογράφος σὲ ἄλλο ὕμνο κάνει λόγο
γιὰ τὴ «στάση» τοῦ Ἰορδάνη. Μέσα
σὲ αὐτὴ καὶ κάτω ἀπ' αὐτὴ θὰ πρέπει
νὰ δοῦμε τὴ «στάση» ὁλόκληρης
τῆς Δημιουργίας μπρὸς στὸ μεγαλεῖο
τῆς ἀναδημιουργίας τοῦ ἀνθρώπου
ἀπ' τὸν Θεάνθρωπο. Γι' αὐτὸ καὶ με

πολλή φυσικότητα ὁ ὕμνογράφος ἀπευθύνεται πρὸς τὸν Ἰορδάνη: «Ἰορδάνη, ποταμέ, τί ἐθαμβήθης θεωρῶν; Τὸν ἀθεώρητον γυμνόν, εἶδον καὶ ἔφριξα φησί· καὶ πῶς γὰρ τοῦτον οὐκ ἔμελλον φρίζαι καὶ δύναι; Χριστὸς ἐφάνη ἐν Ἰορδάνη, ἀγιαῖσαι τὰ ὕδατα».

Ὁ ἀγιασμός τῶν ὑδάτων εἶναι ἓνα σημαντικὸ στοιχεῖο τῆς ἐορτῆς τῶν Θεοφανείων. Σύμφωνα μετὰ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ὁ Ἐωσφόρος μετὰ τὸ τάγμα του μετὰ τὴν πτώση τοὺς κατέλαβαν ὁλόκληρη, θὰ λέγαμε, τὴ Δημιουργία. Ἄλλοι ἀπὸ αὐτοὺς δροῦν στὴν κόλαση, ἄλλοι στὴ γῆ, ἄλλοι στὸν ἀέρα, καὶ ἄλλοι στὸ νερό.

Ὅσοι ἀπὸ αὐτοὺς εἶχαν ὡς πεδίο δράσεώς τοὺς τὴ γῆ καὶ τὸν ἀέρα, νικῆθηκαν μετὰ τὴν Σάρκωση καὶ κάθοδο τοῦ Θεοῦ καὶ Λόγου. Ἐπρεπε νὰ ἐξουδετερωθοῦν κι ἐκεῖνοι ποὺ «βασιλεύουν» στὰ ὕδατα.

Ὁ Χριστός, λοιπόν, βαπτίζεται καὶ γιατί ἐπείγεται νὰ ἐξοντώσει «τὸν κεκρυμμένον τοῖς ὕδασι πολέμιον, τὸν ἄρχοντα τοῦ σκότους». Πῶς, με ποιὸ τρόπο, ὅμως, θὰ κατάφερνε τὸ πλῆγμα αὐτὸ στὸν Διάβολο; Μὲ τὴ Θεότητά Του. Ἐτσι, λοιπόν, μετὰ τὴν Ἐπιφάνεια τοῦ Σωτῆρα ἡ γῆ ἀγιάσθηκε, τὰ ὕδατα εὐλογήθηκαν, ὁ οὐρανὸς φωτίστηκε καὶ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων λυτρώθηκε ἀπὸ τὴν πικρὴ τυραννία του.

Οἱ ἄνθρωποι, ζώντας τὰ γεγονότα τῆς Θείας Οἰκονομίας στὴν ἀγία μας Ἐκκλησία, δὲν ἔχουμε παρὰ νὰ ἀνυμνήσουμε τὸ μέγεθος τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, λέγοντας: «Μέγας εἰ, Κύ-

ριε, καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα Σου, καὶ οὐδεὶς λόγος ἐξαρκέσει πρὸς ὕμνον τῶν θαυμασίων»! Μὴ μπορώντας ὁ Θεὸς νὰ βλέπει τὸν ἄνθρωπο στὴν πτώση, γίνεται ἄνθρωπος στὸ Πρόσωπο τοῦ Θεανθρώπου καὶ «τὴν ἡμῶν κάθαρσιν καθαίρειται ἐν τῷ Ἰορδάνη, ὁ μόνος καθαρὸς καὶ ἀκήρατος».

Ἐκεῖνος δὲν εἶχε ἀνάγκη καθάρσεως! «Ἄλλ' ἡμῖν ἐν ἑαυτῷ οἰκονομῶν τὴν ἀναγέννησιν». Γι' αὐτὸ κι ἐμεῖς, οἱ ἄνθρωποι, ὡς μιμούμαστε τὴς φρόνιμες παρθένες τῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς, ὥστε νὰ περιμένουμε τὸν Σωτῆρα μετὰ ἀναμμένους τὴς λαμπάδες τῆς ψυχῆς μας. Ἐκεῖνος γιὰ μᾶς βαπτίστηκε. Κι ἐμεῖς βαπτιζόμαστε, γιὰ νὰ πάρουμε τὴν ιδιότητα τῆς μεγάλης καὶ ἐπιφανῆ τῆς υἱοθεσίας. Νὰ γίνουμε παιδιά τοῦ Θεοῦ κατὰ χάρι.

Στὸν Ἰορδάνη, κατὰ τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἶχαμε τὴν φανέρωση τῆς Ἀγίας Τριάδος. Τὴν ἀληθινὴ προσκύνησὶ τῆς στὰ Τρία Θεῖα Πρόσωπα. Στὸ Ὄνομά Της γίνεται καὶ τὸ βάπτισμά μας, ποὺ «ἀντὶ δούλων υἱοὺς Θεοῦ ἐργάζεται», καθότι ὁ Χριστὸς «ἀθανασίαν τῷ θείῳ λουτρῷ πᾶσι παρεχόμενος».

Μὲ τὸ βάπτισμά μας φωτιζόμαστε! Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα μᾶς μεταδίδει τὰ χαρίσματά Του! Μᾶς κάνει «υἱοὺς τῆς Βασιλείας»! Ἐτσι, λοιπόν, τὴ μέρα τῶν Φώτων, ἀλλὰ καὶ τοῦ βαπτίσματός μας τὴν ἱερὴ στιγμή «ἡμεῖς οἱ φωτισθέντες», ὡς βοήσουμε: «Δόξα τῷ φανέντῳ Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς ὀφθέντῳ, καὶ φωτίσαντῳ τὸν κόσμον».

Πρακτικό καταμετρήσεως

Έρανου Αγάπης 2018

Στά Γρεβενά καί στά γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως σήμερα, 15 Ἰανουαρίου τοῦ 2019, ἡμέρα Τρίτη καί ὥρα 6.00 μ.μ., συνήλθαμε οἱ:

- Πανος. Ἀρχιμ.Σεραφεῖμ Ζώγκας, Πρωτοσύγκελλος Ἱ.Μ. Γρεβενῶν
- Αἰδес. Πρωτ. Ἀλέξανδρος Φιλιόπουλος, Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος
- Αἰδес. Πρεσ. Γεώργιος Παπακώστας, Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος
- κ. Εὐστάθιος Τσιουνμέλας, νομικός

- καί κ. Γεώργιος Ἀγνάντος, ἐκκλησιαστικός ἐπίτροπος τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ, οἱ ὅποιοι βάσει τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 461/29-12-2018 ἐγγράφου τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γρεβενῶν κ. Δαβίδ ἀποτελοῦμε τήν Ἐπιτροπή καταμετρήσεως τῶν χρημάτων τοῦ “ Ἐράνου Ἀγάπης 2018”, καί προβήκαμε στήν ἀποσφράγιση τῶν κοντιῶν καί στήν καταμέτρηση τῶν φακέλλων τοῦ Ἐράνου, ὅπως ἐπίσης καί τῶν χρημάτων πού ὑπῆρχαν σέ αὐτούς. Τό ἀποτέλεσμα τῆς καταμετρήσεως κατά Ἱερό Ναό ἔχει ὡς ἑξῆς:

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΦΑΚΕΛΛΩΝ	ΧΡΗΜΑΤΑ
Ι.Ν.ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ	459	4650
Ι.Ν.ΑΓΙΟΥ ΑΧΙΛΛΕΙΟΥ	78	830
Ι.Ν.ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΑΡΟΣΙ	63	640
Ι.Ν.ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	42	630
Ι.Ν.ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΙΒΩΤΟΥ	46	570
Ι.Ν.ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ	44	530
Ι.Ν.ΔΩΔΕΚΑ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ	57	525
Ι.Ν.ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΕΓ.ΣΕΙΡΗΝΙΟΥ	48	500
Ι.Ν.ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΥΡΣΙΝΗΣ	47	485
Ι.Ν.ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ ΚΑΡΠΕΡΟΥ	90	485
Ι.Ν.ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΜΥΓΔΑΛΕΩΝ	75	460
Ι.Ν.ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΗΛΙΑΣ	49	430
Ι.Ν.ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΤΡΙΚΚΟΚΙΑΣ	54	415
Ι.Ν.ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑΣ	40	325
Ι.Ν.ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΑΡΑΚΗΝΑΣ	41	295
Ι.Ν.ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΑΛΙΟΥΡΙΑΣ	41	285
Ι.Ν.ΑΓ.ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ ΒΑΤΟΛΑΚΚΟΥ	73	255

Ι.Ν.ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙΟΥ	22	250
Ι.Ν.ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΙΤΕΑΣ	39	245
Ι.Ν.ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΦΕΛΛΙΟΥ	26	215
Ι.Ν.ΠΑΝΜΕΓΙΣΤΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ Β'	39	175
Ι.Ν.ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΝΙΔΗΣ	37	170
Ι.Ν.ΑΓ.ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΑΞΙΑΡΧΗ	40	170
Ι.Ν.ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ	27	165
Ι.Ν.ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ	51	165
Ι.Ν.ΑΓΙΟΥ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ	13	120
Ι.Ν.ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ ΚΡΑΝΙΑΣ	19	115
Ι.Ν.ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΠΗΓΑΔΙΤΣΑΣ	9	115
Ι.Ν.ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΑΥΡΑΝΑΙΩΝ	18	110
Ι.Ν.ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΟΚΚΙΝΙΑΣ	27	105
Ι.Ν.ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΟΣΜΑΤΙΟΥ	14	105
Ι.Ν.ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	21	105
Ι.Ν.ΠΑΝΜΕΓΙΣΤΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ ΠΟΥΛΥΔΕΝΔΡΟΥ	41	105
Ι.Ν.ΑΓ.ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΑΤΟΥ	12	100
Ι.Ν.ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΟΞΑΡΑ	20	90
Ι.Ν.ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΠΑΝΑΓΙΑΣ	16	85
Ι.Ν.ΑΓ.ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΤΡΙΦΥΛΛΙΟΥ	15	80
Ι.Ν.ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΥΔΕΝΔΡΟΥ	29	75
Ι.Ν.ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΗΠΟΥΡΕΙΟΥ	10	70
Ι.Ν.ΠΑΝΜΕΓΙΣΤΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ ΧΡΩΜΙΟΥ	19	70
Ι.Ν.ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΤΑΚΑΛΗΣ	9	65
Ι.Ν.ΑΓ.ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ	8	65
Ι.Ν.ΚΟΙΜΗΣΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΡΟΔΙΑΣ	30	60
Ι.Ν.ΠΕΤΡΟΥ & ΠΑΥΛΟΥ ΚΑΛΗΡΑΧΗΣ	15	60
Ι.Ν.ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΡΙΚΩΜΟΥ	7	55
Ι.Ν.ΑΓ.ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝΟΣ ΑΣΠΡΟΚΑΜΠΟΥ	7	35
Ι.Ν.ΑΓ.ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΤΡΑΤ.ΜΑΥΡΟΝΟΡΟΥΣ	7	35
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	1994	15690

Συνολικά βρέθηκαν 1994 φάκελλοι. Αυτοί περιείχαν (15.690,00) δέκα πέντε χιλιάδες εξακόσια ενενήντα ευρώ, τά όποια καί παραδόθηκαν στόν ταμία τής Ίερᾶς Μητροπόλεως Αἰδεσ. Πρωτ. Εὐστάθιο Στέφο, ό όποίος καί ἐξέδωσε τήν ὑπ' ἀριθμ. 2 / 22 - 1 - 2019 ΣΕΙΡΑ Β' ἀπόδειξη εἰσπράξεως τοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου τής Ίερᾶς Μητροπόλεως Γρεβενῶν.

Γιά τή βεβαίωση τῶν ἀνωτέρω συνετάγη τό παρόν πρακτικό καταμετρήσεως, σέ 6 ἀντίγραφα - ἓνα γιά τό ἀρχεῖο τής Ίερᾶς Μητροπόλεως καί ἓνα γιά κάθε μέλος τής Ἐπιτροπῆς - τό όποῖο πρακτικό ὑπογράφεται, ὡς ἔπεται, καί λύεται ἡ συνεδρίασις.

Ἡ Ἐπιτροπή καταμετρήσεως
 Ἀρχιμ. Σεραφεῖμ Ζώγκας
 Πρωτ. Ἀλέξανδρος Φιλίόπουλος

Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΚΤΙΣΕΩΣ

Εὐαγγελίζου γῇ χαράν μεγάλην!

Πανοσ. Ἀρχιμ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΖΩΓΚΑ
Πρωτοσυγγέλλου Ἱ.Μ. Γρεβενῶν

Σεβασμιώτατε, σεβαστοί συμπρεσβύτεροι,

ἀγαπητοί αδελφοί

Εὐαγγελισμός! καί ἡ γῆ πληροῦται ἀπὸ τὴν χαρά τοῦ οὐρανοῦ.

Εὐαγγελισμός! καί ἡ κτίσις ἀντηχεῖ τὸν ἀρχαγγελικὸ ἀσπασμό: Χαίρε κεχαριτωμένη. ὁ Κύριος μετὰ Σοῦ.

Χαίρε ἀνύμφευτε, Μητέρα τῆς νέας Ζωῆς.

Χαίρε ἡ χαρά καὶ ἡ προσδοκία τῶν Δικαίων καὶ τῶν Ἁγίων.

Χαίρε ὁ θαυμασμός καὶ ἡ ἀπορία τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ, ποῦ ἐκστατικὸς ἀτενίζει τὸ κάλλος τῆς παρθενίας, τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγιότητός Σου.

Χαίρε κεχαριτωμένη, ψελλίζει συνεσταλμένος, ἐνώπιον τῆς ὁμορφιάς καὶ τῆς ἀπλότητος τῆς ψυχῆς Σου.

Ὁ Κύριος μετὰ σοῦ.

Ὁ Κύριος σὲ ἐξέλεξε καὶ ἀπεργάζεται μαζί Σου τὸ μυστήριον τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου.

Εὐλογημένη σύ ἐν γυναίξί.

Εὐλογημένη εἶσαι, γιατί με σένα τελειώνει ἡ κατὰ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων.

Εὐλογημένη, διότι γίνεσαι ἀφορμὴ νὰ μὴν

συνομιλήσει ὁ διάβολος με τὴν γυναῖκα, ὅπως τότε, με τὴν παλαιὰ Εὐα.

Εὐλογημένη καὶ ἐκλεκτή γιατί δὲν θὰ γεννήσεις με πόνο, φανερώνοντας ἔτσι τὴν χαρὰ ποὺ δὲν τὴν καταπίνει, δὲν τὴν προσμετᾷ, δὲν τὴν σκιαζει ὁ θάνατος.

Ὅλα, λοιπόν, ὑπερφυῆ καὶ θαυμαστά τὰ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Ὅλα φωτίζονται ἀπὸ τὴν νέα Μητρότητα. καὶ ὅλα μέσα σ' αὐτὴν ξαναβρίσκουν τὸν ἀληθινὸ τους σκοπό: ὁ κόσμος, ὁ ἄνθρωπος, ἡ γυναῖκα, τὸ παιδί, ἡ μητρότητα, ἡ ἐλπίδα. Μ' ἓναν τρόπο μυστικὸ ἢ σημερινὴ ἐορτὴ κυοφορεῖ οὐσιαστικὰ ὅλες τὶς μεγάλες ἐορτές τῆς σωτηρίας μας: τὴν Γέννηση, τὴν Βάπτισι, τὴν Σταύρωση καὶ τὴν λαμπροφόρο Ἀνάστασι! Ἀποτελεῖ τὸ κεφάλαιο τῆς σωτηρίας, τὴν ἀπαρχὴ καὶ τὸ ἀγκωνάρι τῆς ἐλπίδας. Συντρίβει τὰ ἀσφυκτικά δεσμά τοῦ χώρου καὶ τοῦ χρόνου φέρνοντας τὸν Θεὸ στὴν γῆ καὶ τὸν ἄνθρωπο στὸν οὐρανὸ!

Μέσα στὴν Ἐκκλησία τίποτε δὲν εἶναι τυχαῖο. Ὁ ἐορτασμός τοῦ Εὐαγγελισμοῦ κατὰ τὴν διάρκεια τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ἀποκαλύπτει με ἀκρίβεια τὴν ἀπαρχὴ καὶ τὸ προσδοκώμενο τέλος τοῦ σχεδίου τῆς θείας Οἰκο-

νομίας: τὴν σωτηρία τοῦ κόσμου. Ἀπὸ τὴν χαρά τῆς λύτρωσης, τὴν ὁποία εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ, στὸν σκοπὸ τῆς Ἑνσάρκωσης, στὴν πληρότητα τῆς Σταυρικής ἀγάπης, στὸν αἰώνιο Σαββατισμὸ τῆς ὑπαρξης, στὸ Πάσχα – πέρασμα ἀπὸ τὸν κόσμὸ τῆς ἁμαρτίας στὴν αἰωνιότητα τῆς χάριτος.

Οἱ δύο ἑορτὲς, Εὐαγγελισμὸς καὶ Ἀνάσταση, ταυτίζονται, καθὼς ἀποτελοῦν δύο φάσεις τῆς μιᾶς θελήσεως τοῦ Θεοῦ, νὰ σώσει τὸν κόσμὸ. Νὰ ἐξαλείψει τὴν κατὰρα τῆς ἀποξένωσης τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν οὐρανὸ. Ἀποτελοῦν τὴν δραστικὴ παρέμβασή Του στὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας, γιὰ νὰ ἀλλάξει τὴν κατεύθυνση τοῦ θανάτου πρὸς τὴν ζωὴ. Τῆς φθορᾶς πρὸς τὴν ἀφθαρσία. Τῆς ἀπελπισίας πρὸς τὴν χαρά. Καὶ διάκονος αὐτῆς τῆς χάριτος ἡ Παναγία, ἡ κόρη τῆς Ναζαρέτ, ἡ Θεομάνα τοῦ κόσμου, ἡ Κυρά καὶ ἀρχόντισσα τ' οὐρανοῦ, ἡ Πλατυτέρα.

Ὅλα φωτίζονται σήμερα ἀπὸ τὴν μητρικὴ τῆς μορφῆς. Ὅλα ἀστράφτουν ἀπὸ τὴν ὁμορφίᾳ τῆς Παρθενίας τῆς. Ἀκόμη καὶ ἡ συστολὴ Τῆς ἀπέναντι στὸν Ἀρχάγγελὸ λειτουργεῖ χαρισματικά. ἀποκαλύπτει τὴν ἀγνότητα τῆς ψυχῆς καὶ τὴν ἀνεπιτήδευτη πίστη. Στὴ Ναζαρέτ ἀναβιώνει ἡ Ἐδέμ, ὁ ἀπωλεσθεὶς παρὰδεισος, ὅπου ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ τωρινὴ Εὐὰ δὲν κρύβονται πιά τρομαγμένοι.

Συστέλλεται ἡ Μαριάμ καὶ ἡ “καθαρότητα” τῶν Ἀγγέλων ὡχριά. Σὲ ἐκείνους εἶναι “φυσικὴ” κατάσταση ἡ ἀγιότητα. στὴν Παρθένο φανερώνεται ὡς ἐλευθέρα ἐπιλογὴ! Ἐκεῖνοι τρέμουν ἐνώπιον τῆς μεγαλωσύνης τοῦ Θεοῦ, ἡ Παρθένος ὑπακούει εἰρηνικὰ στὸ θέλημα Του. Ἐκεῖνοι ἀποστέλλονται, ἡ Παρθένος κυφορεῖ τὸν Λόγο τῆς Σωτηρίας. Π' αὐτὸ καὶ ἡ ἐγκυμονοῦσα Παναγία δὲν εἶναι μιὰ ὁμορφὴ εἰκόνα, ἀλλὰ μιὰ δυναμικὴ πραγματικότητα πού ἀλλάζει τὴν πορεία τοῦ κόσμου καὶ τῆς ψυχῆς μας. Φέρουσα τὸν Θεὸ στὴν μήτρα Τῆς καθίσταται ἡ πηγὴ τῆς χαρᾶς καὶ ὁ θρίαμβος τῶν ἀνθρώπων ἐπάνω στὸν θάνατο. Τὸ φίμωτρο τῶν δυσσεβῶν. Ἡ κρίση

τοῦ κόσμου. Ἡ γῆ ἐξ ἧς ρέει μέλι καὶ γάλα.

Μὲ τὸν Εὐαγγελισμό τῆς Θεοτόκου ξεπροβάλλει ὁ νέος κόσμος, ὁ κόσμος τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ σημάδι τοῦ ἡ Ἑννηση, ἡ ὁποία δὲν ὀδηγεῖ στὴν λήξη, στὴν ταπείνωση τοῦ θανάτου. Ἀντιθέτως, εἶναι ἡ ἀναμέτρηση μὲ τὸν θάνατο. Ἡ κυφορία τῆς δὲν μετέχει τῆς ἁμαρτίας, ἀλλ' ἐγκαινιάζει καὶ ἀναδεικνύει τὴν θαυματουργικὴ ὁμορφίᾳ τῆς παρθενικῆς κτίσης. Ἡ μητέρα εἶναι Παρθένος. Ἡ σύλληψη ὑπερφυῆς. Καὶ ἡ σύνθεση ἰλιγγιώδης: Θεὸς καὶ ἄνθρωπος στὸ πρόσωπο τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Ἄλλωστε ὁ χεῖμαρρος τῆς νέας ζωῆς δὲν θὰ μπορούσε νὰ περάσει μέσα ἀπὸ τὰ συνήθη κανάλια τῆς ἀνθρώπινης τεκνογονίας. Διαρρηγνύει τὰ δεσμὰ τῆς συνήθειας, γιὰ νὰ προσφέρει στὸν καθένα τὴν δυνατότητα νὰ κυφορήσει τὸν Χριστὸ μέσα του, στὴν καρδιά του! Νὰ καταστεῖ Θεοδόχος. Νὰ ζήσει τὴν πληρότητα ἑνὸς προσωπικοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Νὰ δεχθεῖ τὸ μήνυμα τῆς χαρᾶς, τὸ Εὐαγγέλιο.

Αὕτῃ τὴν ἀλήθεια ἡ Ἐκκλησία τὴν βιώνει στὸ κατεχοχὴν μυστήριό, στὴν καρδιά τῆς, στὴ Θεία Λειτουργία. Ὅταν τὴν ὥρα τῆς Ἁγίας Ἀναφορᾶς ὁ ἱερέας συντετριμμένος προσπίπτει στὴν Ἁγία Τράπεζα, ἐκλιπαρεῖ: “κατάπεμψον τὸ Πνεῦμα σου τὸ Ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς” πρῶτα καὶ ἔπειτα “ἐπὶ τὰ προκειμένα δῶρα ταῦτα”. Ἡ Ἐκκλησία παίρνει τὴν θέση τῆς Παρθένου. Δέχεται τὸ Πνεῦμα: «Εἰ μὴ Πνεῦμα παρῆν, οὐκ ἂν συνέστη ἡ Ἐκκλησία» παρατηρεῖ ὁ ἱερός Χρυσόστομος. ἂν δὲν εἶχε ἔλθει τὸ Πνεῦμα, δὲν θὰ εἶχε συγκροτηθεῖ ἡ Ἐκκλησία. «Εἰ δὲ συνίσταται ἡ Ἐκκλησία, εὐδὴλον ὅτι τὸ Πνεῦμα πάρεστι». Ἀφοῦ ὑπάρχει Ἐκκλησία εἶναι φανερό ὅτι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἔχει ἔλθει.

Ζεῖ λειτουργικὰ ἡ Ἐκκλησία, ὡς Σῶμα Χριστοῦ, καὶ βιώνει ἐμπειρικὰ τὴν σωτηρία τοῦ Εὐαγγελισμοῦ χαρίζοντάς μας τὴν ἐλευθερία τῆς κατάφασης: «Ἴδου ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρῆμα σου». Ἡ ἀγιότητα εἶναι ἐλευθέρη θέληση καὶ συγκατάθεση.

Κάθε Λειτουργία, λοιπόν, αποτελεί μιὰ ἀφορμή προσωπικοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ ἐπανευαγγελισμοῦ τοῦ κόσμου στὸ μυστήριό τῆς σωτηρίας καὶ τῆς χαρᾶς. Ἀποτελεῖ τὴν κατανόηση καὶ τὴν ἐπιβεβαίωση τοῦ τότε θαύματος στὸ σήμερον. Ἑρμηνεύει δυναμικά τὴν Ἀγιότητα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν Ἀγίων Τῆς, τῶν ὁποίων ἡ καρδιά δεχομένη τὸν Εὐαγγελισμό, ὡς γῆ καλή, «αὐτομάτῃ» καρποφορεῖ μὲ τὴν χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Σωζόμενος ὁ ἄνθρωπος καὶ πληρούμενος Πνεύματος κινεῖται ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτό του, ἐκστασιάζεται, καὶ ἐπιποθεῖ τὴν κοινὴ σωτηρία καὶ ὠφέλεια. Γιὰ τὸν Ἅγιο ὁ Εὐαγγελισμός ἀποκτᾷ κοσμολογικὴς διαστάσεις. Εἶναι ἡ σωτηρία τοῦ σύμπαντος κόσμου, ὁ ἀνακαίνισμός του! Προσφέρεται ὡς ἀπόδειξη γιὰ τὴν καινὴ ζωὴ ποὺ ἀπλόχερα μοιράζει ἡ θεοδόχος γαστέρα τῆς Μαρίας ἀλλὰ καὶ ἡ καρποφόρα καρδιά κάθε ἀνθρώπου.

Ψηλαφητὸ παράδειγμα ἀποτελεῖ ἡ ζωὴ τῶν Ἀγίων, ὁ πόθος τους γιὰ τὸν Θεό, ἡ χαρὰ καὶ ἡ εἰρήνη τους. Ἡ ἐναγώνια καὶ διάπυρη προσευχὴ τους ὡς μιὰ ὁλοκληρωτικὴ, ψυχὴ τε καὶ σώματι, προσφορὰ τους στὸν θεϊκό ἔρωτα. Ὁ βίος τους, ὁ ὁποῖος ἀναπλάθεται ἀπὸ κάμιнос πειρασμῶν σὲ Ἐδέμ μυστικῆς εὐωχίας. Ἡ πείνα τους καὶ ἡ δίψα τους γιὰ τὴν αἰώνια ζωὴ σαρκωμένη στὸ πρόσωπο τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

Αὕτῃ ἡ ἀγωνία γιὰ τὴν συνάντησή τους μὲ τὸν Χριστό, τὸν Εὐαγγελισμό τῆς ὑπαρξῆς τους, ἀποτυπώνεται ἐμφανῶς στὶς αἱμάτινες προσευχάς τους! «Φώτισόν μου τὸ σκότος» βοᾷ ὁ ἐορταζόμενος σήμερον Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, συμπυκνώνοντας στὰ λόγια του ὅλη τὴ λαχτάρα τῆς συνάντησης, τῆς Ὑπαπαντῆς μὲ τὸν Κύριο! Καὶ ὁλόκληρῃ ἡ ζωὴ του μεταμορφώνεται

σ' ἓναν ἀνύστακτο ἀγῶνα υπεράσπισης τῆς ἀλήθειας τῆς σχέσης τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸ Θεό.

Κι ἂν τὰ παραπάνω φαντάζουν μακρινὰ ἀπὸ τὴν καθημερινότητά μας, ἄς ἀναλογιστοῦμε ψύχραιμα καὶ εἰλικρινὰ, γιατί τὸ δοῦλο γένος διάλεξε αὕτῃ τὴν ἡμέρα γιὰ τὴν ἐξέγερσή του. Τὸ πῶς μυστικά καὶ ἐμπειρικά συνδύασε τὸ ζητούμενο τῆς ἐλευθερίας του μὲ τὴν ἐλευθερία τῆς κτίσεως διὰ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Πῶς θέλησε νὰ ταυτίσει τὸ ἱστορικὸ του πεπρωμένο μὲ τὴν χαρὰ τῆς Θεοτόκου.

Σεβασμιώτατε,

Καθὼς ἡ ἱερὰ Καθέδρα Σας σεμνύνεται νὰ ἐορτάζει μετὰ τῆς Κυρίας Θεοτόκου τὰ Εὐαγγέλια τῆς χαρᾶς καὶ τῆς σωτηρίας τοῦ σύμπαντος κόσμου, συνάξατε τὰ τέκνα Σας κάτω ἀπὸ τὴν σκέπη τοῦ ὠμοφορίου Σας πρὸς παρηγορία, λατρεία καὶ δοξολογία! Εὐχηθεῖτε γιὰ τὴν καρποφορία τῆς σωτηρίας τοῦ σύμπαντος κόσμου.

Εὐχηθεῖτε, Σεβασμιώτατε, νὰ μᾶς ἀξιώσει ὁ Θεός νὰ βιώσουμε τὸν Εὐαγγελισμό τῶν καρδιῶν μας.

Ν' ἀναγνωρίσουμε τὴν Ἀρχαγγελικὴ φωνή.

Νὰ μεταμορφώνεται ἡ ψυχὴ μας σὲ Ναζαρέτ καὶ ἀνῳγαῖον μέγα τῆς Πεντηκοστῆς ἐντὸς τῆς Θείας Λειτουργίας: Σάρκωση, ποὺ θὰ προσλαμβάνει τὴν σάρκα τοῦ κόσμου καὶ φωτιά ποὺ θὰ τὴν καθαρίζει καὶ θὰ τὴν ἀφθαρτίζει.

Πνεῦμα Θεοῦ, τὸ ὁποῖο θὰ μᾶς χρεῖε μὲ τὰ μύρα τοῦ οὐρανοῦ.

Ἐγὼς, στὴν ξηρασία τῆς ἁμαρτίας καὶ ὁ εὐοσμος κρίνος τῆς σωτηρίας μας. Ἀμήν.

Λόγος ἐκφωνηθεὶς τῇ Β' Κυριακῇ
τῶν Νηστειῶν ἐπὶ τῇ ἐορτῇ τοῦ
Εὐαγγελισμοῦ τῇ 24ῃ Μαρτίου 2019

Μεγάλη Σαρακοστή, πορεία πρὸς τὸ Πάσχα

π. Ἀλέξανδρος Σμέμαν

ἀπὸ τὸ βιβλίο «Μεγάλη Σαρακοστή», ἐκδόσεις Ἀκρίτας, Ἀθήνα 1999

Ὅταν κάποιος ξεκινάει γιὰ ἓνα ταξίδι θὰ πρέπει νὰ ξέρει ποῦ πηγαίνει. Αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τὴ Μεγάλη Σαρακοστή. Πάνω ἀπ' ὅλα ἡ Μεγάλη Σαρακοστή εἶναι ἓνα πνευματικὸ ταξίδι ποὺ προορισμὸς του εἶναι τὸ Πάσχα, ἡ Ἑορτὴ Ἑορτῶν. Εἶναι ἡ προετοιμασίᾳ γιὰ τὴν «πλήρωση τοῦ Πάσχα, ποὺ εἶναι ἡ πραγματικὴ Ἀποκάλυψη». Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ ἀρχίσουμε μὲ τὴν προσπάθειά νὰ καταλάβουμε αὐτὴ τὴ σχέση ποὺ ὑπάρχει ἀνάμεσα στὴ Σαρακοστή καὶ τὸ Πάσχα, γιατί αὐτὴ ἀποκαλύπτει κάτι πολὺ οὐσιαστικὸ καὶ πολὺ σημαντικὸ γιὰ τὴ Χριστιανικὴ πίστη καὶ ζωὴ μας.

Ἄραγε εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ἐξηγήσουμε ὅτι τὸ Πάσχα εἶναι κάτι πολὺ περισσότερο ἀπὸ μία γιορτὴ, πολὺ πέρα ἀπὸ μία ἐτήσια ἀνάμνηση ἐνὸς γεγονότος ποὺ πέρασε; Ὁ καθένας πού, ἔστω καὶ μία μόνο φορά,

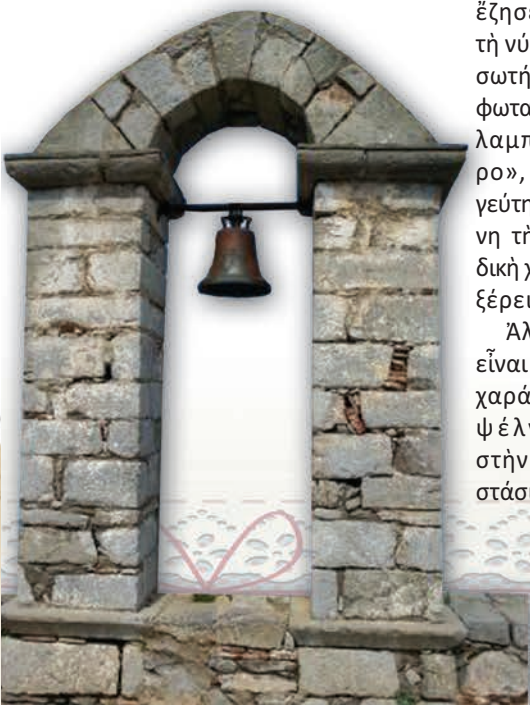
ἔζησε αὐτὴ τὴ νύχτα «τῆ σωτήριου, τῆ φωταυγῆ καὶ λαμπροφύρο», ποὺ γεύτηκε ἐκείνη τὴ μοναδικὴ χαρὰ, τὸ ξέρει αὐτό.

Ἀλλὰ τί εἶναι αὐτὴ ἡ χαρὰ; Γιατί ψέλνουμε στὴν ἀναστάσιμη λει-

τουργία: νῦν πάντα πεπλήρωται φῶς, οὐρανὸς τε καὶ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια; Μὲ ποιά ἔννοια ἐορτάζομεν» - καθὼς ἰσχυριζόμαστε ὅτι τὸ κάνουμε - θανάτου τὴν νέκρωσιν, Ἄδου τὴν καθαίρεσιν ἄλλης βιοτῆς τῆς αἰωνίου ἀπαρχῆν...;

Σὲ ὅλες αὐτὲς τὶς ἐρωτήσεις ἡ ἀπάντηση εἶναι: ἡ νέα ζωὴ ἡ ὁποία πρὶν ἀπὸ δυὸ χιλιάδες περίπου χρόνια ἀνέτειλεν ἐκ τοῦ τάφου», προσφέρθηκε σὲ μᾶς, σὲ ὅλους ἐκείνους ποὺ πιστεύουν στὸ Χριστό. Μᾶς δόθηκε τὴ μέρα ποὺ βαφτιστήκαμε, τὴ μέρα δηλαδὴ ποὺ ὅπως λέει ὁ Ἀπ. Παῦλος: ... συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν (Ρωμ. 6,4).

Ἔτσι τὸ Πάσχα πανηγυρίζουμε τὴν Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ σὰν γεγονὸς ποὺ ἔγινε καὶ ἀκόμη γίνεται σὲ μᾶς. Γιατὶ ὁ καθένας ἀπὸ μᾶς ἔλαβε τὸ δῶρο αὐτῆς τῆς νέας ζωῆς καὶ τὴ δύναμη νὰ τὴν ἀποδεχεῖ καὶ νὰ ζήσει διὰ μέσου της. Εἶναι ἓνα δῶρο ποὺ ριζικὰ ἀλλάζει τὴ διάθεσή μας ἀπέναντι σὲ κάθε κατάσταση αὐτοῦ τοῦ κόσμου, ἀκόμη καὶ ἀπέναντι στὸ θάνατο. Μᾶς δίνει τὴ δύναμη νὰ ἐπιβεβαιώνουμε θριαμβευτικὰ τό: νικῆθηκε ὁ θάνατος». Φυσικὰ ὑπάρχει ἀκόμα ὁ θάνατος, εἶναι σίγουρος, τὸν ἀντιμετωπίζουμε, καὶ κάποια μέρα θὰ ἔρθει καὶ γιὰ μᾶς. Ἀλλὰ ὅλη ἡ πίστη μας εἶναι ὅτι μὲ τὸ δικό Του θάνατο ὁ Χριστὸς ἔλλαξε τὴ φύση ἀκριβῶς τοῦ θανάτου. Τὸν ἔκανε πέρασμα - διάβαση», Πάσχα» - στὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ μεταμορφώνοντας τὴ δραματικότερη τρα-

γωδία σέ αιώνιο θρίαμβο, σέ νίκη. Μὲ τὸ θανάτῳ θάνατον πατήσας», μᾶς ἔκανε μέτοχους τῆς Ἀνάστασής Του. Ἀκριβῶς γι αὐτὸ στὸ τέλος τοῦ ὁρθοῦ τῆς Ἀνάστασης - στὸν Κατηχητικὸ Λόγο τοῦ Ἰωάννου Χρυσοστόμου - λέμε θριαμβευτικά: Ἀνέστη Χριστός, καὶ ζωὴ πολιτεύεται. Ἀνέστη Χριστός, καὶ νεκρὸς οὐδεὶς ἐν τῷ μνήματι».

Τέτοια εἶναι ἡ πίστη τῆς Ἐκκλησίας ποὺ ἐπιβεβαιώνεται καὶ φανερώνεται μὲ τὴ ζωὴ τῶν ἀναρίθμητων ἁγίων της. Ἀλλὰ μήπως δὲ ζοῦμε καθημερινὰ τὸ γεγονός ὅτι αὐτὴ ἡ πίστη σπάνια γίνεται καὶ δική μας ἐμπειρία; Μήπως δὲ χάνουμε πολὺ συχνὰ καὶ δὲν προδίδουμε αὐτὴ τὴ νέα ζωὴ ποὺ λάβαμε σὰν δῶρο, καὶ στὴν πραγματικότητα ζοῦμε σὰν νὰ μὴν ἀναστήθηκε ὁ Χριστὸς καὶ σὰν νὰ μὴν ἔχει νόημα γιὰ μᾶς αὐτὸ τὸ μοναδικὸ γεγονός; Καὶ ὅλα αὐτὰ ἐξαιτίας τῆς ἀδυναμίας μας, τῆς ἀνικανότητάς μας νὰ ζοῦμε σταθερὰ μὲ πίστη ἐλπίδα καὶ ἀγάπη», στὸ ἐπίπεδο ἐκεῖνο ποὺ μᾶς ἀνέβασε ὁ Χριστὸς ὅταν εἶπε: Ζητεῖτε πρῶτον τὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην Αὐτοῦ. Ἀπλούστατα ἐμεῖς ξεχνᾶμε ὅλα αὐτὰ γιατί εἴμαστε τόσο ἀπασχολημένοι, τόσο βυθισμένοι στὶς καθημερινὲς ἔννοιες μας καὶ ἀκριβῶς ἐπειδὴ ξεχνᾶμε, ἀποτυχαίνουμε. Μέσα σ αὐτὴ τὴ λησμοσύνη, τὴν ἀποτυχία καὶ τὴν ἁμαρτία ἡ ζωὴ μας γίνεται ξανὰ παλαιὰ», εὐτελὴς, σκοτεινὴ καὶ τελικὰ χωρὶς σημασία, γίνεται ἓνα χωρὶς νόημα ταξίδι γιὰ ἓνα χωρὶς νόημα τέρμα. Καταφέρνουμε νὰ ξεχνᾶμε ἀκόμα καὶ τὸ θάνατο καὶ τελικὰ, ἐντελῶς αἰφνιδιαστικά, μέσα στὶς «ἀπολαύσεις τῆς ζωῆς» μᾶς ἔρχεται τρομακτικὸς, ἀναπόφευκτος, παράλογος. Μπορεῖ κατὰ καιροὺς νὰ παραδεχόμαστε τίς ποικίλες ἁμαρτίες μας καὶ νὰ τίς ἐξομολογούμε, ὅμως ἐξακολουθοῦμε νὰ μὴν ἀναφέρουμε τὴ ζωὴ μας σ' ἐκείνη τὴ νέα ζωὴ ποὺ ὁ Χριστὸς ἀποκάλυψε καὶ μᾶς ἔδωσε. Πραγματικὰ ζοῦμε σὰν νὰ μὴν ἦρθε ποτὲ Ἐκεῖνος. Αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη πραγματικὴ ἁμαρτία, ἡ ἁμαρτία ὅλων τῶν ἁμαρτιῶν, ἡ ἀπύθμενη θλίψη καὶ τραγωδία ὅλων τῶν κατ' ὄνομα χριστιανῶν.

Ἄν τὸ ἀναγνωρίζουμε αὐτό, τότε μποροῦμε νὰ καταλάβουμε τί εἶναι τὸ Πάσχα καὶ γιατί χρειάζεται καὶ προϋποθέτει τὴ Μεγάλη Σαρακοστή. Γιατὶ τότε μποροῦμε νὰ καταλάβουμε ὅτι ἡ λειτουργικὴ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὅλος ὁ κύκλος τῶν ἀκολουθιῶν της ὑπάρχουν, πρῶτα ἀπ' ὅλα, γιὰ νὰ μᾶς βοηθήσουν νὰ ξαναβροῦμε τὸ ὄραμα καὶ τὴν γεύση αὐτῆς τῆς νέας ζωῆς, ποὺ τόσο εὐκόλα χάνουμε καὶ προδίδουμε, καὶ ὕστερα νὰ μπορέσουμε νὰ μετανοήσουμε καὶ νὰ ξαναγυρίσουμε στὴν Ἐκκλησία. Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ἀγαπᾶμε καὶ νὰ ἐπιθυμοῦμε κάτι ποὺ δὲν τὸ ξέρουμε; Πῶς μποροῦμε ἂν βάλουμε πάνω ἀπὸ καθετὶ ἄλλο στὴ ζωὴ μας κάτι ποὺ ποτὲ δὲν ἔχουμε δεῖ καὶ δὲν ἔχουμε χαρεῖ; Μὲ ἄλλα λόγια: πῶς μποροῦμε, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ἀναζητήσουμε μιὰ Βασιλεία γιὰ τὴν ὁποία δὲν ἔχουμε ἰδέα; Ἡ λατρεία τῆς Ἐκκλησίας ἦταν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ καὶ εἶναι ἀκόμα καὶ τώρα ἡ εἴσοδος καὶ ἡ ἐπικοινωνία μας μὲ τὴ νέα ζωὴ τῆς Βασιλείας. Μέσα ἀπὸ τὴ λειτουργικὴ τῆς ζωῆς Ἐκκλησία μᾶς ἀποκαλύπτει ἐκεῖνα ποὺ ὀφθαλμὸς οὐκ οἶδε καὶ οὖς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἠτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν» (Κορ. 2,9). Καὶ στὸ κέντρο αὐτῆς τῆς λειτουργικῆς ζωῆς, σὰν καρδιά της καὶ μεσουράνημά της - σὰν ἥλιος ποὺ οἱ ἀκτίνες του διαπερνοῦν καθετὶ - εἶναι τὸ Πάσχα. Τὸ Πάσχα εἶναι ἡ πόρτα, ἀνοιχτὴ κάθε χρόνο, ποὺ ὁδηγεῖ στὴν ὑπέρλαμπρη Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ, εἶναι ἡ πρόγευση τῆς αἰώνιας χαρᾶς ποὺ μᾶς περιμένει, εἶναι ἡ δόξα τῆς νίκης ἡ ὁποία ἀπὸ τώρα, ἂν καὶ ἀόρατη, πλημμυρίζει ὅλη τὴν κτίση: νικῆθηκε ὁ θάνατος».

Ὁλόκληρη ἡ λατρεία τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁργανωμένη γύρω ἀπὸ τὸ Πάσχα, γι' αὐτὸ καὶ ὁ λειτουργικὸς χρόνος, δηλαδὴ ἡ διαδοχὴ τῶν ἐποχῶν καὶ τῶν ἐορτῶν, γίνεται ἓνα ταξίδι, ἓνα προσκύνημα στὸ Πάσχα, ποὺ εἶναι τὸ Τέλος καὶ ποὺ ταυτόχρονα εἶναι ἡ Ἀρχή. Εἶναι τὸ τέλος ὅλων αὐτῶν ποὺ ἀποτελοῦν τὰ παλαιὰ» καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς «νέας ζωῆς», μιὰ συνεχῆς «διάβαση ἀπὸ τὸν «κόσμο τοῦτο»

στήν Βασιλεία που ἔχει ἀποκαλυφτεῖ ἐν Χριστῷ.

Παρ' ὅλα αὐτὰ ἡ παλαιὰ» ζωὴ, ἡ ζωὴ τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς μικρότητας, δὲν εἶναι εὐκόλο νὰ ξεπεραστεῖ καὶ ν' ἀλλάξει. Τὸ Εὐαγγέλιο περιμένει καὶ ζητάει ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο νὰ κάνει μιὰ προσπάθεια ἡ ὁποία, στήν κατάστασι πού βρίσκεται τώρα ὁ ἄνθρωπος, εἶναι οὐσιαστικά ἀπραγματοποίητη. Ἀντιμετωπίζουμε μιὰ πρόκλησι. Τὸ ὄραμα, ὁ στόχος, ὁ τρόπος τῆς νέας ζωῆς εἶναι γιὰ μᾶς μιὰ πρόκλησι πού βρίσκεται τόσο πολὺ πάνω ἀπὸ τὶς δυνατότητές μας!

Γι' αὐτὸ, ἀκόμα καὶ οἱ Ἀπόστολοι, ὅταν ἄκουσαν τὴ διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου τὸν ῥώτησαν ἀπελπισμένα: τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; (Ματθ. 19,26). Στ' ἀλήθειαν δὲν εἶναι καθόλου εὐκόλο ν' ἀπαρνηθεῖς ἓνα ἀσήμαντο ἰδανικὸ ζωῆς καμωμένο μὲ τίς καθημερινές φροντίδες, μὲ τὴν ἀναζητήσι τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν, μὲ τὴν ἀσφάλεια καὶ τὴν ἀπόλαυσι καὶ νὰ δεχτεῖς ἓνα ἄλλο ἰδανικὸ ζωῆς τὸ ὁποῖο βέβαια δὲν στερεῖται καθόλου τελειότητος στὸ σκοπὸ του: Γίνεσθε τέλει ὡς ὁ Πατὴρ ἡμῶν ἐν οὐρανοῖς τέλειος ἐστίν. Αὐτὸ ὁ κόσμος μὲ ὅλα του τὰ μέσα» μᾶς λέει: νὰ εἶσαι χαρούμενος, μὴν ἀνησυχεῖς, ἀκολοῦθα τὸν «εὐρὺ» δρόμο. Ὁ Χριστὸς στὸ Εὐαγγέλιον λέει: διάλεξε τὸ στενὸ δρόμο, ἀγωνίσου καὶ ὑπόφερε, γιὰτὶ αὐτὸς εἶναι ὁ δρόμος γιὰ τὴ μόνη ἀληθινὴ εὐτυχία. Καὶ ἂν ἡ Ἐκκλησία δὲν βοηθᾷ πῶς θὰ μπορέσουμε νὰ κάνουμε αὐτὴ τὴ φοβερὴ ἐκλογὴ; Πῶς μποροῦμε νὰ μετανοήσουμε καὶ νὰ ξαναγυρίσουμε στήν ὑπέροχην ὑπόσχεσι πού μᾶς δίνεται κάθε χρόνο τὸ Πάσχα; Ἀκριβῶς αὐτὴ εἶναι ἡ στιγμὴ πού ἐμφανίζεται ἡ Μεγάλῃ Σαρακοστή. Αὕτῃ εἶναι ἡ χεῖρα βοηθείας» πού ἀπλώνει σὲ μᾶς ἡ Ἐκκλησία. Εἶναι τὸ σχολεῖο τῆς μετάνοιαν πού θὰ μᾶς δώσει δύναμι νὰ δεχτοῦμε τὸ Πάσχα ὅχι σὰν μιὰ ἀπλὴ εὐκαιρία νὰ φᾶμε, νὰ πιοῦμε, ν' ἀναπαυτοῦμε, ἀλλὰ, βασικά, σὰν τὸ τέλος τῶν «παλαιῶν» πού εἶναι μέσα μας καὶ σὰν εἴσοδό μας στὸ νέο.

Στὴν ἀρχαία Ἐκκλησία ὁ βασικὸς σκοπὸς

τῆς Σαρακοστῆς ἦταν νὰ προετοιμαστοῦν οἱ Κατηχούμενοι, δηλαδὴ οἱ νέοι ὑποψήφιοι χριστιανοί, γιὰ τὸ βάπτισμα πού, ἐκεῖνο τὸν καιρὸ, γίνονταν στὴ διάρκεια τῆς ἀναστάσιμης Θεῖας Λειτουργίας. Ἀλλὰ ἀκόμα καὶ τώρα πού ἡ Ἐκκλησία δὲν βαφτίζει πιά τοὺς χριστιανούς σὲ μεγάλῃ ἡλικία καὶ ὁ θεσμὸς τῆς κατήχησι δὲν ὑπάρχει πιά, τὸ βασικὸ νόημα τῆς Σαρακοστῆς παραμένει τὸ ἴδιο. Γιατί, ἂν καὶ εἴμαστε βαφτισμένοι, ἐκεῖνο πού συνεχῶς χάνουμε καὶ προδίνουμε εἶναι ἀκριβῶς αὐτὸ πού λάβαμε στὸ Βάπτισμα. Ἔτσι τὸ Πάσχα γιὰ μᾶς εἶναι ἡ ἐπιστροφὴ, πού κάθε χρόνο κάνουμε, στὸ βάπτισμά μας καὶ ἐπομένως ἡ Σαρακοστὴ εἶναι ἡ προετοιμασία μας γι' αὐτὴ τὴν ἐπιστροφὴ - ἡ ἀργὴ ἀλλὰ ἐπίμονη προσπάθεια νὰ πραγματοποιήσουμε τελικὰ τὴ δικὴ μας διάβασι», τὸ Πάσχα» μας στὴ νέα ἐν Χριστῷ ζωὴ. Τὸ ὅτι, καθὼς θὰ δοῦμε, οἱ ἀκολουθίες στὴ Σαρακοστιανὴ λατρεία διατηροῦν ἀκόμα καὶ σήμερα τὸν κατηχητικὸ καὶ βαπτιστικὸ χαρακτήρα, δὲν εἶναι γιὰτὶ διατηροῦνται «ἀρχαιολογικά» ἀπομεινάρια, ἀλλὰ εἶναι κάτι τὸ ζωντανὸ καὶ οὐσιαστικὸ γιὰ μᾶς. Γι' αὐτὸ κάθε χρόνο ἡ Μεγάλῃ Σαρακοστὴ καὶ τὸ Πάσχα εἶναι, μιὰ ἀκόμα φορὰ, ἡ ἀνακάλυψι καὶ ἡ συνειδητοποίηση τοῦ τί γίναμε μὲ τὸν «διὰ βαπτίσματος» μας θάνατο καὶ τὴν ἀνάστασι.

Ἕνα ταξίδι, ἓνα προσκύνημα! Καθὼς τὸ ἀρχίζουμε, καθὼς κάνουμε τὸ πρῶτο βῆμα στὴ χαρμολύπη» τῆς Μεγάλῃς Σαρακοστῆς βλέπουμε - μακριά, πολὺ μακριά - τὸν προορισμό. Εἶναι ἡ χαρὰ τῆς Λαμπρῆς, εἶναι ἡ εἴσοδος στὴ δόξα τῆς Βασιλείας. Εἶναι αὐτὸ τὸ ὄραμα, ἡ πρόγευσι τοῦ Πάσχα, πού κάνει τὴ λύπη τῆς Μεγάλῃς Σαρακοστῆς χαρὰ, φῶς, καὶ τὴ δικὴ μας προσπάθεια μιὰ πνευματικὴ ἀνοιξι». Ἡ νύχτα μπορεῖ νὰ εἶναι σκοτεινὴ καὶ μεγάλῃ, ἀλλὰ σὲ ὅλο τὸ μῆκος τοῦ δρόμου μιὰ μυστικὴ καὶ ἀκτινοβόλα αὐγὴ φαίνεται νὰ λάμπει στὸν ὀρίζοντα. Μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς ἀπὸ τῆς προσδοκίας ἡμῶν, Φιλάνθρωπε!»

Ἡ προσευχή τῆς μετανοίας

Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου, πνεῦμα ἀργίας, περιεργείας, φιλαρχίας καὶ ἀργολογίας μὴ μοι δῶς. Πνεῦμα δὲ ταπεινοφροσύνης, ὑπομονῆς καὶ ἀγάπης, χάρισαί μοι τῷ σῶ δοῦλῳ. Ναί, Κύριε βασιλεῦ, δώρησαί μοι τοῦ ὁρᾶν τὰ ἐμὰ πταίσματα, καὶ μὴ κατακρίνειν τὸν ἀδελφόν μου, ὅτι εὐλογητὸς εἶ, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἀρχιμανδρίτης Θεόκλητος Λεγάτος

Ἡ περίοδος τῆς μεγάλης Τεσσαρακοστῆς εἶναι περίοδος πνευματικοῦ ἀγώνα καὶ περισυλλογῆς. Σκοπὸς ἡ σωστὴ προετοιμασία γιὰ τὰ μεγάλα γεγονότα τῶν Παθῶν καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, ποὺ θὰ γιορτάσουμε σὲ λίγο.

Ἡ προσευχὴ εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ μέσα τῆς ὁλοκληρωμένης ἐν Κυρίῳ προετοιμασίας. Αὐτὴ τὴν περίοδο ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία ἔχει πληθὸς προσευχῶν, ποὺ προσφέρει στὰ μέλη της. Μιὰ ἀπ' αὐτὲς εἶναι καὶ ἡ προσευχὴ τοῦ Ἁγίου Ἐφραίμ τοῦ Σύρου. «Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου...».

Μικρὴ σὲ μέγεθος, ἀλλὰ γεμάτη πνευματικὴ δύναμη ἀγγίζει βαθειὰ τὴν ψυχὴ τῶν ἀνθρώπων καὶ προκαλεῖ κατάνυξη καὶ συντριβή. Ἀπαγγέλλεται σὲ ὅλες τὶς ἀκολουθίες τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἐκτὸς Σαββάτου καὶ Κυριακῆς. Τὸ ἀξιοσημείωτο εἶναι ὅτι ἡ προσευχὴ αὐτὴ συνοδεύεται ἀπὸ μεγάλες μετάνοιες ποὺ κάνουν οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ πιστοί.

Ἀπὸ τὴν μελέτη τοῦ περιεχομένου τῆς προσευχῆς παρατηροῦμε ὅτι ζητάμε ἀπὸ τὸ Θεὸ νὰ μᾶς φυλάττει ἀπὸ τέσσερα κακὰ πνεύματα καὶ νὰ μᾶς χαρίζει τέσσερα καλὰ πνεύματα, τὶς ἀρετές.

Τὰ τέσσερα κακὰ πνεύματα δὲν εἶναι ἄλλα, ἀπὸ τὰ πνεύματα τοῦ πονηροῦ ποὺ ἀσταμάτητα μᾶς πολεμοῦν καὶ θέ-

λουν νὰ μᾶς ὑποτάξουν στὸ διάβολο καὶ τὴν ἁμαρτία. Ζητάμε ἀπὸ τὸν Κύριο νὰ μὴν ἐπιτρέψει τὴν ὑποδούλωσὴ μας σ' αὐτά. Ἡ ὑποδούλωση αὐτὴ θὰ μᾶς φέρει στὴν αἰώνιο κόλαση. Γιατί ὅμως ὁ Ἅγιος Ἐφραίμ ἀναφέρει μόνο τέσσερα; Ἡ ἐπιλογὴ δὲν ἔγινε χωρὶς λόγο. Θὰ τὸ δείξουμε στὴ συνέχεια.

Πνεῦμα ἀργίας: Δὲν ἀναφέρεται στὴ σωματικὴ ἀργία. Ὁ Ἅγιος ἔχει ὑπ' ὄψη του μιὰ ἄλλη ἀργία ποὺ εἶναι βλαβερὴ καὶ καταστροφικὴ γιὰ τὴν πνευματικὴ ζωή. Εἶναι ἡ μὴ ἐκτέλεση τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἄνθρωπος πλάστηκε νὰ γίνεῖ ἅγιος. Τὸ ὅτι δὲν φθάνουν πολλοὶ ἄνθρωποι στὴν ἀγιότητα, στὴ θέωση, αὐτὸ ὀφείλεται στὴν ὀκνηρία, τὴν ἀργία, ποὺ ὁδηγεῖ στὴν πνευματικὴ στασιμότητα.

Πνεῦμα περιεργείας: Ἡ περιέργεια κατὰ τοὺς Ἁγίους Πατέρες δὲν ἔχει τὴν ἔννοια, ποὺ τῆς δίδουμε σήμερα. Εἶναι ἡ προσκόλληση στὰ ὑλικά ἀγαθὰ. Ἡ περιέργεια εἶναι συνδεδεμένη μὲ τὴν ἀργία. Ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος ἀδιαφορεῖ γιὰ τὰ πνευματικά, ἀναζητᾷ μιὰ ἀπατηλὴ ὁλοκλήρωση στὰ γήινα, στὰ φθαρτά, στὰ ἐγκόσμια.

Πνεῦμα φιλαρχίας: Εἶναι τὸ πνεῦμα ποὺ ἀλλάζει τὴν συμπεριφορὰ μας ἔναντι τοῦ συνανθρώπου. Εἶναι τὸ πνεῦμα τῆς τυραννίας καὶ τοῦ ἀτομισμού. Ἡ ἀληθινὴ ἐξουσία εἶναι δια-

κονία και ύπηρεσία στὸν ἀμπελώνα τοῦ Κυρίου. Ὅταν ἡ φροντίδα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι στραμμένη στὰ ὕλικά γίνεται δοῦλος τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν καὶ μεταβάλλεται σὲ πράγμα χωρὶς ἀξία καὶ περιεχόμενο.

Πνεῦμα ἀργολογίας: Σύμφωνα μὲ τοὺς πατέρες τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ ἐξευτελισμὸς τοῦ πιὸ πολῦτιμου δώρου τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ χαρίσματος τοῦ λόγου. Ἡ ἀκατάσχετη φλυαρία δείχνει ἕνα ἀκατάστατο ψυχικὸ κόσμο. Ὁ Κύριος μᾶς λέγει ὅτι θὰ δώσουμε λόγο καὶ γιὰ ἕνα ἀργὸ λόγο μας.

Τὰ τέσσερα κακὰ πνεύματα συνδέονται μεταξύ τους καὶ σχηματίζουν ἕνα κατήφορο ποῦ ὁδηγεῖ στὴν πνευματικὴ καταστροφή. Ἀπὸ τὴν ἀργία γιὰ τὴ σωτηρία, ὁ ἄνθρωπος ἐπιδίδεται στὴν ἀπατηλὴ περιέργεια, ἀπὸ τὴν περιέργεια στὴν φιλαρχία, ποῦ ὁδηγεῖ στὴν ἀργολογία.

Στὸ δεύτερο μέρος τῆς προσευχῆς ὁ Ἅγιος ἀναφέρει τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἀληθινῆς ζωῆς. Ζητᾶμε ἀπὸ τὸ Θεὸ πνεῦμα ταπεινοφροσύνης, σωφροσύνης, ὑπομονῆς καὶ ἀγάπης.

Ἡ σωφροσύνη: Δηλώνει τὴν ἀγνότητα ἀπὸ τὰ ἁμαρτήματα τῆς σάρκας. Τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ναὸς τοῦ Θεοῦ καὶ σὲ καμιά περίπτωση δὲν ἐπιτρέπεται ὁ μολυσμὸς του μὲ τὴν ἁμαρτία. Ἡ ἀγνότητα τοῦ σώματος προϋποθέτει τὴν ἀγνότητα τῆς ψυχῆς, ποῦ εἶναι τὸ πρῶτο βῆμα τῆς ἀπαθείας, τῆς καθαρῆς ἀπὸ τὰ πάθη ψυχῆς.

Πνεῦμα ταπεινοφροσύνης: Εἶναι τὸ ταπεινὸ φρόνημα ἔναντι τοῦ Ἁγίου καὶ τελείου Θεοῦ. Ὅλα εἶναι τοῦ Θεοῦ καὶ τίποτε δικό μας. «Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι», λέγει ὁ Κύριος.

Ἡ ταπείνωση φέρει τὴ

χάρη τοῦ Κυρίου καὶ τὶς δωρεές τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Πνεῦμα ὑπομονῆς: Ἡ ὑπομονὴ συνδέεται μὲ τὴν ταπεινοφροσύνη. Ὁ ἄνθρωπος ὑπομένει μὲ πίστη ὅλες τὶς δυσκολίες, θλίψεις, πόνους καὶ ἀντιξοότητες τῆς ζωῆς. «Διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ». Προσβλέπει μὲ ἐμπιστοσύνη καὶ ἀγάπη στὴν πρόνοια τοῦ Κυρίου.

Τέλος, ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ ὁλοκλήρωση ὅλων τῶν ἀρετῶν. Ὅποιος ἔχει σωφροσύνη, ἔχει καὶ ταπείνωση καὶ ὑπομονὴ καὶ ἀγάπη. Ὅπου ὑπάρχει ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη, ὑπάρχει ὁ ἴδιος ὁ Θεός.

Οἱ τέσσερις αὐτὲς ἀρετὲς – χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος – σχηματίζουν μία σκάλα ποῦ μᾶς ἀνεβάζει στὸν οὐρανό. Ἡ ἀγνότητα θεραπεύει τὴν ἄρρωστη ἀπὸ τὴν ἀργολογία ψυχῆς μας, ἡ ταπεινοφροσύνη μᾶς ἐνώνει μὲ τοὺς ἄλλους, ἡ ὑπομονὴ μᾶς προφυλάσσει ἀπὸ τὴν ὑποδούλωση στὰ πράγματα καὶ τέλος ἡ ἀγάπη θεραπεύει τὴν ἀδιαφορία γιὰ τὸν Κύριο καὶ τὴ σωτηρία. Γιὰ τὸν ἄνθρωπο τῆς ἀγάπης ὅλα ἀρχίζουν ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ τελειώνουν σ' Αὐτόν.

Ἀδελφοί μου, ἡ περίοδος ποῦ διανύουμε εἶναι περίοδος προετοιμασίας καὶ κατανύξεως. Ὁ Ἅγιος Ἐφραίμ στὴν προσευχή του προτρέπει ὅλους μας νὰ ζητᾶμε ἀπὸ τὸν Κύριο δυὸ τινά: 1ον νὰ μᾶς ἀπαλλάξει ἀπὸ τὰ κακὰ πνεύματα ποῦ ἀπομακρύνουν τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ 2ον νὰ μᾶς χαρίσει τὶς δωρεές καὶ τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ἄς εἶναι καθημερινὸ καὶ ἐπίμονο τὸ αἶτημα αὐτό. Μόνο λουσμῆνοι μέσα στὴ χάρη τοῦ Παναγίου Πνεύματος θὰ γιορτάσουμε ἀληθινὰ τὰ Πάθη καὶ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας.

